

Botanische collectie op de kaart

In de botanische collectie van Naturalis liggen 543.000 herbariumvellen met gedroogde planten die in Nederland verzameld zijn. Driekwart hiervan is in de afgelopen drie jaar voorzien van coördinaten in het project Botanische Collectie op de Kaart, waarin FLORON samenwerkt met Naturalis en NLBIF. 'Geocoderen', zoals het officieel heet, is vaak het sluitstuk van het digitaliseren van een natuurhistorische collectie. Tussen 2010 en 2015 zijn de herbariumvellen gescand en is de informatie op de etiketten overgetikt. Door coördinaten toe te voegen aan de vindplaatslocaties worden de gegevens veel waardevoller voor onderzoek. FLORON wilde de planten uit de rijke botanische collectie van Naturalis daarom graag in de NDFF ontsluiten en nam in 2018 het initiatief hiervoor. Eerst werden zoveel mogelijk coördinaten bepaald aan de hand van (delen) van de locatiebeschrijvingen. Vervolgens hielpen tientallen vrijwilligers met het beoordelen, corrigeren en verfijnen van de locaties. Het meeste werk is verzet tijdens de lockdown in de coronawinter van 2020-2021. Afgelopen voorjaar zijn de resultaten gecontroleerd door FLORON-medewerkers en verwerkt in de collectiedatabase BRAHMS van Naturalis. De gegevens zijn ook beschikbaar in de NDFF en worden deels al getoond in de NDFF Verspreidingsatlas. De botanische collectie staat daarmee nu op de

Fragment van een herbariumvel.
Bron: Naturalis Biodiversity Center.

kaart! Dank aan alle vrijwilligers die dit mogelijk hebben gemaakt!

Maar we zijn nog niet klaar. De komende jaren worden ook de overige gegevens, zoals de juistheid van de determinaties en het verzameljaar, zorgvuldig gevalideerd door medewerkers en validatoren voordat ze daadwerkelijk gebruikt kunnen worden in atlanten en analyses.

Tekst: Laurens Sparrus (FLORON)

Zandwolfsmelk gered in Amsterdam

Het Stenen Hoofd is een voormalige havenpier in het IJ, een bijzonder gebied, zie de website van de stichting voor het behoud ervan: stenenhoofd.nl. Zij bewaakt het gebied als "het laatste vrije onbestemde stukje rafelrand in het IJ en haar kleinschalige culturele activiteiten"; het is voor de buurt "de enige groene plek om even uit te waaien". Onder floristen is de locatie befaamd als groeiplaats van de zeldzame Schubvaren, minder bekend is het voorkomen van de veel bedreigdere Zandwolfsmelk, die dan ook de hoogste wettelijke bescherming kent.

De dichter Willem Kloos, geboren Amsterdammer, zei al: "Ik houd van de natuur maar ik moet er wel wat te drinken bij hebben." En dát bedreigde hier juist die Zandwolfsmelk, want een kioskhouders breidde illegaal zijn terras over de planten uit. Toen waakzame floristen dat ontdekten, resteerden nog acht planten van een voorheen rijke populatie. FLORON-district Groot-Amsterdam kwam in actie, maar pas toen

Dranghekken en borden kwamen te pas voor de Amsterdamse Zandwolfsmelk.
Foto: Ton Denters.

FLORON-landelijk hun handhavingsverzoek kracht bijzette, kwam er schot in de zaak: de overtreder kreeg een 'last onder dwangsom' opgelegd. De groeiplaats is hersteld en met borden aangegeven als beschermd gebied. De opgeschoonde bodem bleek rijk aan zaden, waaruit 110 planten zijn opgekomen. Bezoekers reageren heel positief.

Tekst: Gertie Papenburg